

DIKTGÅFVA, f. 1. Förmågan att kunna dikta (se d. o. I, 1).

DIKTION, dicketschón, f. 3. sing. Sättet att uttrycka sina tankar och känslor i skrift. — *Syn.* Se *Skrifsätt*. [Dict —.]

DIKTIONÄR, dicketschonár, m. 3. (fr. *Dictionnaire*) Ordbok. [Dict —.]

DIKTNING, f. 2. Handlingen, då man diktar (för begge verberna).

DILAM, n. 5. Lam, som ännu diar, ej blifvit afvandt ifrån spenarna.

DILATATION, --- tschón, f. 3. (vetensk.) Utvidgning.

DILATION, dilatschón, f. 3. Uppskof.

DILEMMA, dilámma, n. 3. pl. — *lemmer*. (grek.) 1) (log.) Slutledning, då man förutsätter den satsen, som skall vederläggas, och derifrån afleder två eller tre orimliga följder, hvarigenom den ponerade satsen vederlägger sig sjelf. — 2) (fig.) Kinkigt val.

DILETTANT, dilättannt, m. 3. (ital. *Dilettante*) Den, som för sitt nöje och utan anspråk på mästerskap idkar en skön konst. — Konst-ålskare, Konstvän.

DILETTANTISM, dilättannti'ssm, m. 3. Utöfning af en skön konst blott för nöje och utan anspråk på mästerskap.

DILIGENS, -- schánngs, m. 3. (fr. *Diligence*) Skjutsvagn för resande, som afgår till bestämda orter och på bestämda tider.

DILL, m. 2. sing. En bekant köksväxt, af fam. Parasollblommige; ört och frön nyttjas äfv. på apoteken. *Anethum graveolens*. — *Se. D-frö*.

DILLKÖTT, n. 5. sing. Kött, tillagadt med dillsås.

DILLOLJA, f. 1. Etherisk olja, pressad af dillfrö.

DILLSÅS, m. 3. Sås till kött, tillredd med dill.

DILUVIAL, --- ál, a. 2. Tillhörande tiden vid syndafloden. *D-a djur*.

DILUVIALBILDNING, --- ålbíldning, f. 2. (geol.) Mineralbildning, härrörande från syndafloden, eller den sista stora jordrevolution, hvarigenom jordens yta erhöill sin närvarande gestalt.

DILUVIALFORMATION, --- ålfármatschón, f. 3. Se föreg.

DILUVIUM, dilúvium, n. 3. pl. — *vier*. (lat.) Allmän öfversvämning, syndaflod. Brukas i vetenskapsstil, synnerligast i geologien.

DIMBILD, m. 3. Genom optisk verkan frambringad bild, som har ett dimmigt, töcknigt utseende.

DIMENSION, dimánnschón, f. 3. 1) Utsträckning i längd, bredd och höjd eller djuplek. *En geometrisk kropp har tre d-er: längd, bredd och höjd eller djuplek*. — 2) (i de tecknande konsterna) Efterbildade föremåls enligt riktigt förhållande, genom iakttagande af proportion och perspektiv, afmätta storlek.

DIMHÖLJD, a. 2. Höljd med dimma. *En d. trakt*.

DIMINUENDO, --- á'nnado, adv. o. n. (ital.; i musik) Uttryck, som tillkännagifver, att styrkan af tonerna bör småningom aftaga.

DIMINUTIV, --- ív, a. 2. (gram.) Som förminskar betydelsen. — S. n. Ord, som förminskar betydelsen af ett annat, t. ex. *Kallunge är ett d. af Katt*. Förminskningsord.

DIMMISSION, dimisschón, f. 3. 1) Entledigande, afsked. — 2) *D. ifrån ett läroverk*, en lärjunges entledigande derifrån, med betyg öfver der förvärfvade kunskaper.

DIMITTERA, v. a. 1. 1) Bortskicka, entlediga, afskeda. — 2) Entlediga en lärjunge från ett läroverk, med betyg öfver der förvärfvade kunskaper.

DIMMA, f. 1. Från jorden uppstigna dunster, som genom luftkretsens afkylning återtagit droppform och sväfa som ett moln tätt öfver jorden. *En d. bredder sig öfver landskapet. D-n uppstiger, faller, skingrar sig*. — *Syn.* Töcken, Mist, Tjocka.

DIMMIG, a. 2. 1) Full eller höljd med, ledsagad af dimma. *D. luft, himmel, trakt. D-t väder*. — *Syn.* Töcknig, Mistig, Disig. — 2) (fig.) Oklar, grumlig, otydlig. *D. målning, d-a konturer. D-t tal, d-a bilder*.

DIMORF, dimá'rrf, a. 2. (mineral.) Som antager två olika bildningar. [-morph.]

DIMORFISM, dimá'rrf'ssm, m. 3. sing. (mineral.) Förhållandet, att tvenne i sin sammansättning föga eller alls icke skiljaktiga ämnen dock i sina kristallisationer tillhöra olika systemer.

DIMPA, v. n. 3. (Ind. pers. sing. *Dimper*; pl. *Dimpa*. Imperf. sing. *Damp*; pl. *Dumpo*. Imperf. sing. *Dimp*; pl. *Dimpen*. Konj. imperf. *Dumpe*. Sup. *Dumpil*. Part. pres. *Dimpende*.) Falla plötsligt och som ett liföst ting. Brukas endast i fam. och skämtsamt stil. *Han söp, så att han damp under bordet. Der damp han i backen!* — *Syn.* Se *Falla*.

DIN, m. o. f. **DITT**, n. sing. (plur. *Dine* ell. *Dina*, m. *Dina*, f. o. n.) Pronomen poss., som betecknar 2 pers. sing. Dig tillhörig, som har afseende på dig. *D. hatt, d. hustru, d. bord. D-a angelägenheter, omständigheter*. Brukas stundom i st. f. *Du*, t. ex.: *D. tok, d. skälm, d. bof! Mitt och ditt*, se under *Min*. — Antager substantiv betydelse i uttrycket *De d-a*, dina anhörige, din familj; äfv. dina anhängare, vänner, kamrater.

DINÉ, m. 3. (fr. *Diné* ell. *Dîner*) Middagsmåltid. [Diné.]

DINERA, v. n. 1. (fr. *Dîner*) Spisa middag.

DINGDANG, dí'nggdång, ell. **DINGELIDANG**, dí'nggelidång, n. sing. Se *Bingbång*.

DINGLA, v. n. 4. Hänga löst och slänga hit och dit. *En död kropp, som d-r i galgen. Han må akta sig, att han icke en vacker dag får d. i galgen*, blir hängd. — 2) *Sitta och d. med benen*, sitta med hängande ben och låta dessa svänga af och an. — *Dinglande*, n. 4.

DINOTHERIUM, dinátériumm, n. (nat. hist.) Ett af forntidens djur, nu försvunnet ur djurverlden.

DIOPTER, diá'ppter, m. 2. pl. — *optrar*. 1) Sigte på matematiska instrumenter. — 2) Med hål försedd, upprättstående metallskifva på en diopterlineal. — 3) Ett kirurgiskt verktyg.

DIOPTERLINEAL, diá'ppterlineál, m. 3. En till mätningar begagnad messingslineal, försedd med diopter (bem. 2).

DIOPTRIK, diá'ppter'ík, f. 3. Läran om ljusstrålarnes brytning i genomskinliga kroppar.

DIOPTRISK, a. 2. Som angår eller tillhör Dioptriken.

DIORAMA, diáráma, m. 3. pl. — *mer*. (från grek.) Belyst målning, som skådas genom en med förstoringsglas försedd ram, då föremålen framställa sig för ögat i naturlig storlek. Skiljer sig derigenom ifrån Panorama (rundmålning), att den framställer blott en del af en utsigt, hvaremot panoraman visar utsigten åt alla sidor ifrån den punkt, der åskådaren föreställes finna sig.